τόν σκοπό τῆς ἐνανθρωπήσεως, ὅτι *«Αὐτὸς γὰρ ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν καὶ αὐτὸς ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν διὰ σώματος, ἵνα ἡμεῖς τοῦ ἀοράτου Πατρὸς ἔννοιαν λάβωμεν καὶ αὐτὸς ὑπέμενε τὴν παρ' ἀνθρώπων ὕβριν, ἵνα ἡμεῖς ἀφθαρσίαν κληρονομήσωμεν»* (*«Περί τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου καί τῆς διά σώματος πρός ἡμᾶς ἐπιφανείας αὐτοῦ»* Β.Ε.Π.Ε.Σ. 30, 119). Δηλαδή, ὅτι ὁ Θεός μέ τήν σάρκωσή Του ἔγινε ἄνθρωπος γιά νά γίνει ὁ ἄνθρωπος Θεός κατά χάρη, ὅτι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ φανερώθηκε μέ ἀνθρώπινη σάρκα γιά νά μᾶς ἀποκαλύψει τόν ἀόρατο Θεό Πατέρα κατά τόν λόγο τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου *«Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο»* (Ἰωάννου α' 18) καί ὅτι Αὐτός ὑπέμεινε τήν ὕβρη τῶν ἀνθρώπων, αὐτόν τοῦτον τόν θάνατον, γιά νά κληρονομήσουμε τήν ἀφθαρσία καί τήν ἀθανασία.

Ὁ Θεός ἔρχεται ἀπό τόν οὐρανό στή γῆ, γιά νά ἀνέβει ὁ ἄνθρωπος ἀπό τήν γῆ στόν οὐρανό. Ὁ Θεός μετέλαβε τοῦ χείρονος, δηλαδή τοῦ κατωτέρου ὡς πρός Αὐτόν, γιά νά μεταδώσει σέ μᾶς τοῦ βελτίονος ὡς πρός ἐμᾶς.

Ὁ ἅγιος Πατέρας μας Γρηγόριος ὁ Θεολόγος διδάσκει προτρέποντας τούς πιστούς· *«Γενώμεθα ὡς Χριστός, ἐπεὶ καὶ Χριστὸς ὡς ἡμεῖς· γενώμεθα θεοὶ δι' αὐτόν, ἐπειδὴ κἀκεῖνος δι' ἡμᾶς ἄνθρωπος»* (Λόγος Α' Εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα P.G. 35,397).

Ἡ σάρκωση τοῦ Θεοῦ εἶναι ἕνα θαῦμα, τίς προεκτάσεις τοῦ ὁποίου ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἀδυνατεῖ νά συλλάβει. Πῶς ὁ Θεός πού εἶναι πνεῦμα γίνεται ὑλικός; Πῶς ὁ ἄκτιστος (ἀδημιούργητος) κτίζεται (δημιουργεῖται); Πῶς ὁ ἀχώρητος στούς οὐρανούς χωρεῖται στή μήτρα τῆς γυναικός καί στή φάτνη; Πῶς τόν ἀπρόσιτο ἐγγίζουν οἱ ἁμαρτωλοί ἄνθρωποι καί τά ἄλογα ζῶα; Πῶς ὁ ἔνδοξος καί δυνατός ἐκδύεται τήν δόξα Του καί τήν δύναμή Του καί δέχεται νά ἐμφανισθεῖ μέ τήν ἀνθρώπινη ἀδυναμία καί ἀσθένεια; Πῶς ὁ ἀναμάρτητος συναναστρέφεται ἁμαρτωλούς; Πῶς ὁ οὐράνιος γίνεται χοϊκός;

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος συμπεριέλαβε ὅλο τό ἔργο τοῦ Θεοῦ γιά τήν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων σέ μία φράση *«τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον»* (Πρός Τιμόθεον Α' γ' 16). Τά πάντα πραγματοποιήθηκαν μέ τήν εὐδοκία τοῦ οὐρανίου Πατέρα καί τήν συνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Εἶναι ἔργο Θεοῦ, στό ὁποῖο συνεργάσθηκαν πολλοί δίκαιοι. Κορυφαία ἀνάμεσά τους ἡ Θεοτόκος, ἡ Παρθένος Μαρία, ἡ ὁποία δέχθηκε νά γίνει μητέρα Του, ὅταν ἀπάντησε στόν Ἄγγελο μέ τό: *«Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου»* (Λουκᾶ α' 38).

Οἱ ὕμνοι τῆς θείας λατρείας, τά ἀναγνώσματα τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καί οἱ λόγοι τῶν πατέρων μας ἀναφέρονται στήν σημασία καί τό νόημα αὐτῆς τῆς ἑορτῆς. Οἱ πιστοί ὀφείλουν μέ πνευματική ἀναζήτηση, ἐνδιαφέρον καί ἐπιμέλεια νά μελετήσουν γιά νά δυνηθοῦν νά καταλάβουν, νά ἀντιληφθοῦν *«τί τὸ πλᾶτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ»* (Πρός Ἐφεσίους γ' 18-19).

2. Ἡ συμμετοχή μας στήν ἑορτή.

Οἱ ἅγιοι πατέρες μᾶς προτρέπουν νά ἑορτάσουμε μέ θεϊκό καί πνευματικό τρόπο ἀποφεύγοντες τήν ἁμαρτία καί τήν πονηρία *«ὡς δοκεῖ τῷ πνεύματι»*, (Γρηγορίου Θεολόγου, *Λόγος ΜΑ', «Εἰς τήν Πεντηκοστήν»*, Β.Ε.Π.Ε.Σ 60,111), δηλαδή ὅπως νομίζει τό ἅγιο Πνεῦμα, ὁ Θεός, πού ἐμπνέει ὁλόκληρη τήν ζωή μας. Πῶς *«δοκεῖ τῷ Πνεύματι»*;

α) Νά σεβόμαστε τόν Θεό.

Ἑορτάζουμε γιά νά αὐξήσουμε τήν πίστη μας, γιά νά τήν στερεώσουμε, ὥστε νά εἶναι δυνατή. Αὐτό ἐπιτυγχάνεται μέ τήν κοινή λατρεία, μέ τήν πνευματική μελέτη, μέ τήν ἀνάγνωση τῶν θείων γραφῶν, μέ τήν προσευχή καί τήν κατάλληλη πνευματική κατάρτιση.

β) Νά συμμετέχουμε στή λατρεία καί στήν κοινή προσευχή τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας.

Οἱ πιστοί συγκροτοῦν τήν προσευχόμενη κοινότητα, τήν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἔχει κέντρο τῆς προσευχῆς της τήν τέλεση τῆς θείας Εὐχαριστίας. Οἱ πιστοί συγκεντρώνονται, συνάγονται καί τελοῦν τήν θεία Λειτουργία εὐχαριστοῦντες τόν Θεό Πατέρα *«ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων»* (Εὐχή τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς τῆς θείας Λειτουργίας).

γ) Μέ «ἔνδυμα γάμου».

Ἡ ἐξομολόγηση εἶναι ἡ μετά συντριβῆς καρδίας ὁμολογία τῆς μετάνοιάς μας γιά τίς ἁμαρτίες μας. Ἡ ἁμαρτία διακόπτει τήν κοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό. Γιά νά ἀρθεῖ ἡ διακοπή καί νά συνδεθεῖ ὁ ἄνθρωπος πάλι μέ τόν Θεό, ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νά ἀναγνωρίσει τήν ἁμαρτία του καί μέ ταπείνωση νά ζητήσει ἀπό τόν φιλάνθρωπο Θεό Πατέρα νά τόν ἀποκαταστήσει. Χωρίς μετάνοια καί ἐξομολόγηση δέν μποροῦμε νά πλησιάσουμε τόν Θέο Πατέρα. Πολύ περισσότερο δέν μποροῦμε νά προσέλθουμε στό μυστήριο τῆς θείας Κοινωνίας χωρίς νά ἔχουμε καθαρισθεῖ πνευματικά. Ὁ Κύριός μας ἐπεσήμανε αὐτή τήν ἀνάγκη μέ τήν παραβολή τοῦ γάμου τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως *«Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου καὶ λέγει αὐτῷ· ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφιμώθη. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸν ἐξώτερον»* (Ματθαίου κβ' 11-13).

δ) Νά προσέλθουμε στό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Μέ τήν θεία Κοινωνία τοῦ ἁγίου Σώματος καί τοῦ Τιμίου Αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑνωνόμαστε μέ τόν Χριστό καί δι' Αὐτοῦ λαμβάνουμε ὅλες τίς δωρεές τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριος εἶπε: *«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ»* (Ἰωάννου στ' 53-54).

ε) Νά ἔχουμε ἀγάπη μέ τούς συνανθρώπους μας.

Τήν ἐντολή αὐτή ἔθεσε ὡς αὐστηρή προϋπόθεση ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας γιά νά εἰσακουσθεῖ ἡ προσευχή μας. Γιά τό θέμα αὐτό δίδαξε *«ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου»* (Ματθαίου ε΄ 23-24). Πρίν μιλήσεις στόν Θεό πρέπει νά ἔχεις διώξει ἀπό τήν καρδιά σου ὁ,τιδήποτε καταλογίζεις στόν ἀδελφό σου, στόν συνάνθρωπό σου.

στ) Νά ἐπιτελοῦμε ἔργα εὐποιΐας καί ἀλληλοβοηθείας.

Ἡ ἑορτή πρέπει νά ἀποτελεῖ ἀφορμή γιά τήν ἄσκηση τῶν ἀρετῶν, γιά τήν βίωση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ Πατέρα μας, γιά τήν ἔκφραση τῆς ὑπακοῆς μας στό ἅγιο θέλημά Του, γιά σεμνή καί θεοπρεπῆ πολιτεία. Σ' αὐτά συμβάλλουν ἡ νηστεία καί ἡ ἐγκράτεια, ὁ περιορισμός δηλαδή μέχρι τελείας ἐξαφανίσεως τῶν ἁμαρτωλῶν παθῶν ἀπό τήν ψυχή μας.

ζ) Νά μήν ἁμαρτάνουμε κατά τήν ἑορτή.

Παρατηροῦμε, ὅτι οἱ ἑορτές τῆς Ἐκκλησίας μας γιά πολλούς γίνονται ἀφορμή νά ἁμαρτάνουν βαρύτερα. Γι' αὐτό πρέπει νά προσέχουμε νά μήν ἁμαρτάνουμε μέ τόν τρόπο πού ἑορτάζουμε τίς ἑορτές τῆς Ἐκκλησίας μας.

η) Νά ζοῦμε τήν ἐν Χριστῷ ἀδελφότητά μας.

Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης εἶναι σαφής *«ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν»* (Α΄ Ἰωάννου δ΄ 20). Ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ μεταδοτικότητα, ἡ συγγνώμη, ἡ ἀνοχή, ἡ ἀλληλεγγύη πρός τούς ἀδελφούς ἐκφράζουν τούς πνευματικούς δεσμούς τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας καί καθιστοῦν αὐτούς τούς δεσμούς ἰσχυρότερους.

3. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἑορτή τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μέχρι τόν 4ον μ.Χ. αἰῶνα συνεορτάζουν μέ τήν ἑορτή τῆς βαπτίσεώς Του τήν 6ην Ἰανουαρίου. Οἱ δύο ἑορτές ἔφεραν τήν ὀνομασία Ἐπιφάνεια.

Ἡ ἐπιλογή τῆς ἡμερομηνίας τῆς 25 Δεκεμβρίου ἔγινε ἀπό τήν Ἐκκλησία γιά πνευματικούς καί ποιμαντικούς λόγους. Δέν εἶναι γνωστή μέ ἀκρίβεια ἡ ἡμέρα καί τό ἔτος γεννήσεως τοῦ Κυρίου μας. Ἀπό τά ἱστορικά γεγονότα καί τά πρόσωπα, πού ἀναφέρονται στήν ἱερά διήγηση τῶν Εὐαγγελίων καί σέ ἄλλες ἐξωβιβλικές πηγές προσδιορίζουμε κατά προσέγγιση τό ἔτος τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου, ἀπό τό ὁποῖο ἀρχίζει ἡ χριστιανική χρονολόγησις.

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ - ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2012

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε. Τηλ. 210-921.7513

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ
ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

«Ἑορτάσωμεν ὡς δοκεῖ τῷ Πνεύματι»

(Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος)

τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιὴλ

Ἡ ἑορτή τῶν Χριστουγέννων εἶναι ἡ μητρόπολη τῶν ἑορτῶν κατά τόν ἅγιο Πατέρα μας Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο *« Ἑορτὴ γὰρ ἦν περιφανὴς ἡ πάντας συνάγουσα καὶ μητρόπολις»* (Ἐπιστολή *«τῇ Δεσποίνῃ μου, τῇ αἰδεσιμωτάτῃ καί θεοφιλεστάτῃ διακόνῳ Ὀλυμπιάδι»*, PG 52, 553), ἐπειδή ἀπ' αὐτή γεννήθηκαν ὅλες οἱ ἄλλες ἑορτές τῶν σωτηριωδῶν γεγονότων τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου μας.

Οἱ ἅγιοι πατέρες μας στήν ποιμαντική τους μέριμνα γιά τήν πνευματική οἰκοδομή καί κατάρτιση τῶν πιστῶν δίδαξαν μέ ποιό τρόπο πρέπει νά ἑορτάζουν οἱ πιστοί στόν Θεό ἄνθρωποι τίς ἐκκλησιαστικές ἑορτές, προβάλλοντες τό σκοπό καί τό νόημα τῶν ἑορτῶν.

1. «Θεοῦ μιμητὰς γενώμεθα».

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος θέτει ὡς πρῶτο καθῆκον τοῦ πιστοῦ τήν μνήμη τοῦ Θεοῦ. Διδάσκει σχετικῶς, ὅτι *« Ἐπεὶ δὲ κεφάλαιον ἑορτῆς μνήμη Θεοῦ, Θεοῦ μνημονεύσωμεν»* (Γρηγορίου Θεολόγου, *Λόγος ΛΘ', «Εἰς τά Ἅγια Φῶτα»*, Β.Ε.Π.Ε.Σ. 60, 77). Γιά τούς πιστούς ἡ ἑορτή ὀφείλει νά εἶναι μνήμη Θεοῦ. Θυμόμαστε τίς σωτηριώδεις ἐνέργειες τοῦ Θεοῦ γιά μᾶς.

Τά Χριστούγεννα ἑορτάζουμε τήν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ, τήν κάθοδο τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος στόν κόσμο κατά τόν προφητικό γραφικόν λόγο *«μετὰ δὲ τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη»* (Βαρούχ γ' 38).

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ μέγας πατριάρχης Ἀλεξανδρείας μᾶς ἐξηγεῖ καί ἑρμηνεύει